

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ МИСТЕЦТВ

УКРАЇНА І СВІТ:

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

17–18 травня 2023 року

Зареєстровано Інститутом модернізації змісту освіти МОН України

Лист від 19.01.2023 №21/08-53

КИЇВ 2023

УДК 327 (477+100)
ББК 66.4

Друкується за рішенням
Вченої ради Київського національного університету культури і мистецтв
(Протокол № 13 від 11 травня 2023 р.)

Голова редколегії:

Поплавський Михайло Михайлович, доктор педагогічних наук, професор (Україна).

Заступники голови редколегії:

Костиря Інна Олександрівна, доктор політичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Білецька Оксана Олександрівна, кандидат культурології, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Ластовський Валерій Васильович, доктор історичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна).

Члени редколегії:

Безсмертний Роман Петрович, кандидат політичних наук, Надзвичайний і Повноважний Посол України, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Бойко Людмила Павлівна, кандидат педагогічних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Дікарев Олександр Іванович, кандидат політичних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Кочубей Лариса Олександрівна, доктор політичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Лікарчук Дар'я Сергійвна, кандидат політичних наук, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Миценко Алла Борисівна, кандидат політичних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Моравець Норберт, доктор наук, доцент, Академія ім. Яна Длугоша в Ченстохові (Польща); Фуллер Себастьян, доктор наук, професор, академічний директор Лондонської школи бізнесу Arpsley, Лондон (Великобританія); Чарнецький Павел, доктор габілітований, професор, МВА, Ректор Варшавської університету менеджменту «Collegium Nitaium», Варшава (Польща); Шевель Інна Петрівна, кандидат соціологічних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна).

ББК 66.4 **Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин:** матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 17–18 трав. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв; редкол.: М. М. Поплавський (голова), Костиря І. О. (заст. голови) [та ін]. – Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2023. – 300 с.

ISBN 978-966-602-375-2

У збірнику викладено матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин». Тематика збірника має розділи, які стосуються історико-теоретичних питань міжнародних відносин; міжнародних відносин, зовнішньої політики та дипломатії; міжнародне співробітництво у сфері охорони культурної спадщини та Україна; сучасного міжнародного права; світового господарства та міжнародних економічних відносин; суспільних комунікацій та лінгвістичного забезпечення міжнародної діяльності; соціології міжнародних відносин; соціологічних досліджень в галузі міжнародних відносин; міжнародних медіакомунікацій та комунікативних технологій.

УДК 327 (477+100)

© Київський національний університет культури і мистецтв, 2023
© Автори, 2023

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2023**

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

<i>Анісімов Вадим</i>	<i>Проблемні аспекти забезпечення міжнародної підтримки України у протистоянні російському вторгненню</i>	11
<i>Биркович Тетяна, Вільчинська Ірина</i>	<i>Роль дипломатичної служби України в процесі прийняття політичних рішень</i>	16
<i>Білецька Оксана</i>	<i>Україна як світовий бренд на тлі повномасштабної військової агресії РФ</i>	19
<i>Бузань Віталій</i>	<i>Політика США та СРСР щодо арабсько-ізраїльського конфлікту на початку Холодної війни</i>	22
<i>Вагабова Есміра Рагім Гизи</i>	<i>Міжнародне співпраця Азербайджану у сфері збереження культурної спадщини</i>	27
<i>Гончаренко Анатолій, Зьоменко Максим,</i>	<i>Позиція США у репараційному питанні на паризькій мирній конференції 1919–1920 рр.</i>	32
<i>Гордієнко Михайло</i>	<i>Депутінізація Московії як чинник реконструкції світоустрою</i>	37
<i>Дерев'янка Ігор</i>	<i>Російська агресія проти України як виклик і загроза міжнародній</i>	46

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2023**

безпеці

<i>Коротков Дмитро</i>	<i>Центральна Азія: геополітична боротьба за вплив у просторі Хартленду</i>	52
<i>Костиря Інна</i>	<i>Культурна дипломатія як засіб подолання глобальних викликів перед Україною</i>	57
<i>Лікарчук Наталія</i>	<i>Міжнародний маркетинг як основа глобалізаційних процесів</i>	61
<i>Матвійчук Валентина</i>	<i>Мюнхенська угода в контексті міжнародних відносин європейських країн: історія та уроки для сьогодення</i>	64
<i>Міщенко Алла</i>	<i>Зовнішня політика України в період війни крізь призму суспільної думки</i>	67
<i>Мустафазаде Парвана</i>	<i>Роль Гейдара Алієва та Леонід Кучми у формуванні азербайджано-українських відносин (1993-2003)</i>	70
<i>Олійник Юрій</i>	<i>Міжнародна політика РФ: амбіції та реалії</i>	74
<i>Ропотarenko Daria</i>	<i>The violation of international environmental security due to the russian aggression as a possible catalyst for reforming the UN</i>	77
<i>Процюк Антон</i>	<i>Роль культурних зв'язків у зміцненні німецько-</i>	82

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2023**

американських відносин

<i>Розумюк Володимир, Мудрієвська Ірина,</i>	<i>Трансформація національного суверенітету в сучасних міжнародних відносинах</i>	87
<i>Сторонянська Ірина, Беновська Лілія,</i>	<i>Напрямки зближення регіональних політик ЄС та України</i>	93
<i>Токарська Анастасія</i>	<i>Співпраця з діаспорою як форма публічної дипломатії</i>	96
<i>Фігурний Юрій</i>	<i>Україна і світ: міжнародні відносини під час російсько- української війни</i>	102
<i>Шатілов Євген</i>	<i>Протистояння СРСП і Великобританії на Олімпіаді в Мельбурні</i>	107
<i>Földvári Sándor</i>	<i>Навіщо вибрати Польщу замість Угорщини та які ризики Україні від Угорщини?</i>	113

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

<i>Гаврилюк Олег</i>	<i>Ринок праці та міграція з України: загрози та напрями вирішення</i>	123
<i>Зелінська Олена</i>	<i>Вплив українсько-російської війни на світову торгівлю та економічний розвиток</i>	128
<i>Калайтан Тетяна, Гримак Олег, Кушнір Леся</i>	<i>Іноземні інвестиції в сфері туризму: сучасні тенденції</i>	131

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2023

<i>Корольчук Леся</i>	<i>Сталий розвиток в умовах війни</i>	136
<i>Малюта Ольга</i>	<i>Європейське економічне партнерство і українська державність: симетрія чи асиметрія світового фінансового ринку?</i>	139
<i>Попик Олег</i>	<i>Еколого-економічна проблематика міграційних процесів</i>	144
<i>Ревенко Анатолій</i>	<i>Розвиток аудіовізуального сектору медіаекономіки зарубіжних країн (на прикладі теле- та кіноіндустрії)</i>	149

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

<i>Андрущенко Олеся</i>	<i>Захист прав людини: світовий досвід</i>	155
<i>Важна Катерина, Ластовський Валерій</i>	<i>Відповідальність держави за дії державних органів відповідно до чинного міжнародного права</i>	158
<i>Кузнецова Людмила, Маринич Данило</i>	<i>Міжнародна безпека та її складові</i>	164
<i>Лікарчук Дар'я</i>	<i>Інститут медіації: аспекти міжнародного досвіду</i>	167
<i>Шабалін Андрій</i>	<i>Застосування сучасних технологій в практиці загальноєвропейських судових інституцій</i>	170

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2023**

<i>Штефан Олена</i>	<i>Окремі питання юрисдикції при захисті прав на торговельну марку в ЄС</i>	172
---------------------	---	------------

РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ

<i>Вінська Оксана</i>	<i>Гендерна рівність у міжнародних відносинах ЄС</i>	181
-----------------------	--	------------

<i>Гололобов Сергій</i>	<i>Державна політика у сфері культури: виклики глобалізації та шляхи їх подолання у міжнародному контексті</i>	185
-------------------------	--	------------

<i>Крисаченко Валентин</i>	<i>Євроінтеграційна стратегія України: подолання впливу тоталітаризму</i>	191
----------------------------	---	------------

<i>Кудряченко Андрій</i>	<i>Історична спадщина та сучасна політична культура ФРН</i>	196
--------------------------	---	------------

<i>Майструк Наталія</i>	<i>Європейські цінності та їх трансформація в контексті глобалізації й війни в Україні</i>	202
-------------------------	--	------------

<i>Наконечний Володимир</i>	<i>Культурна дипломатія Фондації дослідження Лемківщини (медійний аспект) Римська присутність в південній</i>	205
-----------------------------	---	------------

<i>Олійник Микола</i>	<i>Бессарабії: значення регіону в системі оборони нижньої Мезії</i>	211
-----------------------	---	------------

<i>Перга Тетяна</i>	<i>Глобальна зміна клімату та віртуалізація держав: яка доля</i>	217
---------------------	--	------------

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2023**

чекає Тувалу?

<i>Плецан Христина</i>	<i>Проблеми та суперечності культурної дипломатії у пошуках креативних форм збереження культурної спадщини в Україні</i>	223
<i>Самойлов Олексій</i>	<i>Спін-диктатура в умовах глобалізованого світу</i>	231
<i>Сіра Оксана</i>	<i>Національно-громадянська консолідація як умова подальшого розвитку України</i>	235
<i>Скус Ольга</i>	<i>Ретроспективні сторінки міжнародних відносин: архівно-слідча справа Галини Збігневни Ягодзинської</i>	239
<i>Солошенко Вікторія</i>	<i>Пограбування і знищення євреїв у містах України під час Голокосту</i>	243
<i>Шевель Інна</i>	<i>Україна в стані перехідного, незворотнього періоду та порогових змін: зовнішні впливи в умовах європейської інтеграції</i>	248

СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

<i>Antonivska Maryna</i>	<i>Information Security of Ukraine in the Context of the Russian-Ukrainian War as a Component of International Relations System</i>	255
<i>Данильян Олег, Калиновський Юрій</i>	<i>Смислові війни у сучасному</i>	260

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2023**

інформаційному просторі

<i>Kovalska Maryna</i>	<i>The challenges facing modern journalism amidst the risk society and global fragility</i>	266
<i>Мірзоян Катерина</i>	<i>Підвищення освітнього рівня населення як складова культурної дипломатії у питаннях збереження культурної спадщини</i>	270
<i>Печеранський Ігор</i>	<i>Феномен трансмедіа в контексті багаторівневої гібридизації аудіовізуальних форм</i>	276
<i>Прокопенко Лілія</i>	<i>Діяльність ІФЛА із збереження документальної спадщини</i>	280
<i>Рибаченко Віктор</i>	<i>Спічі президента як фактор покращення іміджу України</i>	285
<i>Сірий Євген</i>	<i>Сучасні волонтерські практики у викликах війни в Україні: самобутні вітчизняні вектори розвитку та закордонний досвід</i>	291
<i>Шум Ольга</i>	<i>Мова як засіб боротьби із ворожою пропагандою на міжнародному рівні</i>	296

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2023**

УДК 351+008(100):32

Гололобов Сергій,
кандидат наук з державного управління,
Відокремлений підрозділ «Миколаївська філія
Київського національного університету
культури і мистецтв»,
м. Миколаїв, Україна

**ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ:
ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ У
МІЖНАРОДНОМУ КОНТЕКСТІ**

У сучасному світі глобалізація стала необхідністю для розвитку культури кожної держави. Україна як держава не може залишатися осторонь цього процесу і повинна розробити власну актуальну стратегію розвитку культури саме в умовах глобалізації. Виклики глобалізації для культури України полягають у збереженні та просуванні унікальної культурної спадщини, забезпеченні доступу до культурних продуктів та послуг у вільному ринковому середовищі, розвитку культурного туризму, взаємодії з іншими культурами та відповідності міжнародним стандартам. Тому на сучасному етапі розвитку України важливим є усвідомлення викликів глобалізації для державної політики України у сфері культури та визначення шляхів їх подолання в міжнародному контексті.

Глобалізація є явищем, що суттєво впливає на розвиток суспільства та культури в цілому, включаючи і Україну. Однак, наслідки глобалізації не завжди є позитивними, особливо у випадку сфери культури. Одним з головних негативних наслідків глобалізації для української культури є загроза втрати своєї унікальності та ідентичності. Завдяки глобалізації, стає можливим вільний доступ до культурних продуктів та інформації з усього світу, що, в свою чергу, може призвести до асиміляції української

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2023

культури в глобальну культуру. Також, глобалізація може призвести до втрати мовної та культурної різноманітності, що є однією з основних характеристик культури України. Крім того, глобалізація може мати негативний вплив на розвиток мистецтва та культури в Україні. По суті, глобалізація передбачає головування великих культурних центрів у світі, що може призвести до втрати місцевих традицій та відчуження від національного мистецтва та культури [4]. Крім того, глобалізація може призвести до домінування культурних продуктів та ідей, що виробляються в розвинених країнах. Це може викликати зменшення видимості та популярності культурних продуктів України на світовій арені, що в свою чергу може призвести до зменшення інтересу до української культури та її забуття. Отже, негативні наслідки глобалізації для української культури можуть бути значними та спричинити втрату унікальності, ідентичності та культурного багатства країни.

Сучасна державна політика України у сфері культури націлена на збереження і просування української культурної спадщини в умовах глобалізації. Проте, існують певні виклики, які необхідно вирішувати у контексті глобалізації. Наприклад, одним з викликів є підриг місцевих культурних традицій під впливом західних стандартів і моделей, що може призвести до втрати культурної ідентичності та знецінення української культурної спадщини. Державна політика повинна забезпечити захист та розвиток місцевих культурних традицій і підтримку культурної різноманітності. Іншим викликом є конкуренція із закордонними культурними продуктами, яка може призвести до витоку інтелектуального та культурного потенціалу країни [1]. Державна політика повинна забезпечити створення умов для розвитку та підтримки вітчизняних культурних продуктів і індустрій, що сприятиме збереженню та розвитку української культури. Отже, сучасна державна політика України у сфері культури повинна долати виклики та вирішувати проблеми, пов'язані з глобалізацією, та забезпечувати захист і розвиток української

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2023

культурної спадщини в умовах конкуренції зі світовими культурними стандартами та продуктами.

Глобалізація створює низку викликів для державної політики України у сфері культури. Одним з таких викликів є те, що глобалізація може призводити до поширення масової культури та зниження ролі національних культурних цінностей [3]. У цьому контексті державна політика України у сфері культури повинна бути спрямована на підтримку та розвиток національної культури, а також на забезпечення доступу до культурних благ для всього населення. Одним з можливих шляхів подолання цих викликів є сприяння розвитку культурного розмаїття та поглиблення міжкультурного діалогу. Також важливою є співпраця з іншими країнами та міжнародними органами у сфері культури.

Серед низки наявних, до основних викликів глобалізації для державної політики України у сфері культури відносимо: зміни у сприйнятті культурних цінностей та конкуренцію на міжнародному рівні.

Щодо зміни у сприйнятті культурних цінностей, то варто зазначити, що глобалізаційні процеси сприяють швидкому розповсюдженню масової культури, що може призвести до зниження інтересу до національних культурних цінностей та спадкування культурних традицій. Наприклад, широке поширення інтернету та соціальних мереж може сприяти популяризації масової культури та зниженню інтересу до культури національної. Велика кількість інформації, що доступна в мережі, може спричинити перенасиченість культурною інформацією, внаслідок чого важко буде знайти та відрізнити національний культурний/креативний продукт від культурного/креативного продукту інших держав, адже він буде уніфікований та стандартизований [2]. Також, глобалізація може призвести до поширення культурної однорідності та зменшення культурного розмаїття. Суттєвим чинником у цьому може стати вплив глобальних корпорацій, які пропонують однакові продукти та послуги у всьому світі, що може призвести до втрати культурних

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2023

особливостей. Отже, для збереження та розвитку національної культури необхідно розробити державну політику, яка б сприяла збереженню культурних традицій та національних цінностей, забезпечувала їх популяризацію та збільшення інтересу до них серед населення.

Щодо конкуренції на міжнародному рівні, то варто зазначити, що глобалізація у сфері культури також призводить до збільшення конкуренції між країнами на міжнародному рівні. Це може мати негативний вплив на державну політику України у сфері культури, оскільки більші можливості для розповсюдження культурних/креативних продуктів можуть бути доступні для країн з більшими бюджетами та розвинутішими культурними/креативними індустріями [5]. Крім того, це може призвести до зниження інтересу до власної культури в Україні, оскільки вона може бути менш вигідною на міжнародному ринку порівняно з іншими культурами. Державна політика України у сфері культури повинна бути спрямована на збереження і просування української культурної спадщини на міжнародному рівні, а також на розвиток і підтримку культурних/креативних індустрій в Україні, що може допомогти зменшити нерівність у конкуренції на міжнародному ринку. Крім того, важливо й надалі пронизувати свідомість громадськості значенням власної культурної спадщини та її унікальністю, що може забезпечити підтримку інтересу до української культури в Україні та за її межами.

В якості основних пропозицій щодо вдосконалення державної політики України у сфері культури відносно подолання викликів глобалізації у міжнародному контексті пропонуємо до реалізації такі взаємопов'язані між собою системні положення:

1. Розвиток національної культури та підтримка мистецької творчості. Держава повинна сприяти розвитку та збереженню української культури, розповсюдженню та просуванню мистецтва та культурних цінностей України на міжнародному рівні.

2. Запровадження нових за формою заходів, які сприятимуть популяризації української культури за кордоном. Держава має

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2023

допомагати в організації та проведенні культурних заходів за кордоном, залучати закордонних експертів та учасників для обміну досвідом.

3. Розвиток культурного туризму. Держава має сприяти усесторонньому розвитку культурного туризму в Україні, підтримувати розвиток туристичної інфраструктури, просувати українську культуру та історію серед туристів з інших країн.

4. Сприяння збереженню та популяризації культурної спадщини. Держава має приділяти активну увагу збереженню та відновленню культурної спадщини України, розвивати музейну справу, підтримувати та сприяти реставрації пам'яток архітектури та історичних об'єктів.

5. Розвиток культурної дипломатії. Держава має залучати міжнародних експертів та організації до співпраці з українськими культурними установами, просувати українську культуру на міжнародному рівні.

Дані положення не є архіновими, однак, питання постає у якості їх реалізації.

До основних шляхів подолання викликів глобалізації у міжнародному контексті відносимо: сприяння культурному розвитку та співпраці і захист та поширення національної культурної спадщини. Усі вищезазначені аспекти набувають неабиякої актуальності у контексті російсько-українського протистояння.

Отже, глобалізація має значний вплив на культурну сферу країн, включаючи і Україну. Вона створює виклики для державної політики України у сфері культури, зокрема забезпечення захисту національної культурної спадщини та сприяння розвитку культурної/креативної індустрії. Для подолання викликів глобалізації у міжнародному контексті, Україні необхідно й надалі посилювати культурну співпрацю, сприяти розвитку національної культурної спадщини та культурної/креативної індустрії, а також заохочувати інвестиції у культурні проекти. Крім того, слід підтримувати розвиток національних мистецьких шкіл та активно

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2023

залучати молодь до культурних процесів. В цілому, варто зазначити, що успішна державна політика у сфері культури має бути спрямована на забезпечення збалансованого культурного розвитку, захисту національної культурної спадщини та сприяння розвитку культурної/креативної індустрії в умовах глобалізації.

Список використаних джерел:

1. Гудзь В., Нагорняк Т. Державна політика в сфері культури в контексті здійснення механізму соціального контролю за умов глобальних викликів. *Прикладні аспекти сучасних міждисциплінарних досліджень: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 26 листопада 2021 р.)*. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса. 2021. С. 169-171.

2. Дротянко Л., Ягодзінський С. Міжкультурна комунікація і толерантність перед лицем глобальних загроз. *Вісник Національного Авіаційного Університету. Серія: Філософія. Культурологія*. 2020. № 1 (31). С. 15-21.

3. Agbo O., Onyeka B., Madu N. Globalization, Cultural Diversity and the State: A Systematic Review of Literature on Cultural Policy in Global South Countries, 2000-2018. *Arts and Social Sciences Journal*, 2020. 3 (24), P. 47-59.

4. Karpati K. Cultural globalization and challenges for cultural policies. *Studia Politica : Romanian Political Science Review*, 2015. 4 (36), 163-178.

5. Pratt A., Mathews A. Globalisation, cultural policy and challenges for the creative industries. *International Journal of Cultural Policy*, 2011. 2 (12), 257-268.